

Остапенко Аліна Володимирівна,
здобувач ступеня вищої освіти магістр
факультету № 1 ННІ № 1 НАВС

ДЕЯКІ ШЛЯХИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Визначаючи сутність корупції, слід передусім виходити з того, що корупція не може бути зведена до якогось конкретного суспільно-небезпечного діяння, до певного правопорушення. Корупція є соціальне явище, яке має соціальну обумовленість та соціальні закономірності розвитку, здійснює негативний вплив на соціальні процеси [2]. Існуючи в суспільстві, будучи породженням суспільних відносин, корупція пронизує різні соціальні сфери суспільства, деформує різні групи суспільних відносин.

Глибинний аспект корупції як соціального явища підкреслюють деякі енциклопедичні словники, які тлумачать латинське слово «коруптіо» як псування і розбещування. Явище корумпованості як «порчі» механізму управління публічними справами відоме людству з давніх часів.

Жодна із соціально-політичних і економічних систем не мала і не має повного імунітету від корупції - змінюються лише її обсяги і прояви, а також її можливості, що визначаються ставленням до неї держави і суспільства.

Історико-правові дослідження засвідчують той факт, що корупція існувала у суспільстві завжди - з моменту виникнення держави, а отже і утворення державного апарату управління суспільством. Шарль Монтеस्क'є писав: «Відомо вже з досвіду віків, що будь-яка людина, яка володіє владою, схильна зловживати нею, і вона буде йти у цьому напрямі, доки не досягне належної їй межі».

Як свідчить аналіз практичної діяльності, на нашу думку для успішної протидії корупції в Україні необхідно здійснити комплекс заходів, серед яких:

- незалежна і професійна судова система;
- можливий ризик від втрати посади й відповідного соціального пакету, що додається до посади, повинен перевищувати блага отримані як неправомірна вигода, іншими словами, чиновнику повинно бути що втрачати.

- незалежність ЗМІ;
- експертиза нормативно-правових актів на предмет корупції як на стадії їх розробки так і вже прийнятих (бажано із залученням юристів від авторитетних недержавних і міжнародних організацій);
- забезпечення прозорості державних процедур і зведення до мінімуму прямих контактів громадян і чиновників;
- стимулювання державних чиновників до чесної праці (наприклад, пільговими кредитами, великими пенсіями тощо);
- декларування витрат, як своїх особисто так і членів своєї сім'ї (наприклад, чиновник, майно або витрати якого вочевидь перебільшують його законні доходи, зобов'язаний пояснити джерела таких надходжень).

Якщо чиновник не в змозі засвідчити своїх доходів, частина, що перевищує його доходи, має вважатись незаконними доходами [1]. У такому випадку незаконно отримані доходи - конфісковуються.); доступна громадськості декларація будь якого чиновника і членів його сім'ї (на сайті інтернет тощо); спеціальна пропаганда (активне впровадження в суспільство свідомого розуміння того, що підкупати чиновника, значить шкодити в першу чергу собі); на законодавчому рівні необхідно закріпити провокацію неправомірної вигоди; заохочення інформування про факти неправомірної вигоди та корупції (у разі підтвердження і притягнення до відповідальності чиновника заявник отримує певний відсоток від суми незаконно отриманої винагороди чиновником); посилення відповідальності за корупційні діяння та неправомірної вигоди (в першу чергу конфіскація майна чиновника яка належить не тільки йому особисто, але і членам його сім'ї);

Результативність роботи у боротьбі з корупцією могла бути ще більш ефективною, якби були своєчасно усунуті ті проблеми, з якими доводиться зустрічатись оперативним працівникам, а саме:

1. Кадрова проблема.
2. Не достатній рівень підготовки оперативних працівників.

3. Не належний рівень взаємодії оперативних підрозділів з іншими службами, правоохоронними контролюючими органами, та громадськими організаціями.

4. Низьке технічне забезпечення оперативно-технічними засобами оперативні підрозділи які уповноважені на проведення ОРЗ та НСРД.

5. Недостатнє фінансування оперативно-розшукових заходів.

6. Проблеми законодавчого та нормативно-правового характеру, дублювання функцій в правоохоронних органах, на які покладено завдання протидії корупції.

7. Необхідність зміщення акцентів у протидії корупції в напрямку відновлення довіри населенні до правоохоронних органів й судів. Проблеми нормативно-правового характеру. Необхідність зміцнення акцентів у протидії корупції, а саме відновлення довіри населення до міліції.

Отже, як вбачається основний позитив має бути досягнутий не від кількості викритих корупційних проявів, а в результаті організації комплексу системних заходів не лише з боку правоохоронних органів, а й усіх без виключення державних інституцій, громадських організацій, спрямованих на усунення чинників що призводять до вчинення корупційних діянь, максимальне скорочення регуляторних й дозвільних функцій, контролюючих органів, зарегульованості економіки, детінізації економічних відносин, створення прозорих, конкурентних й зрозумілих умов ведення бізнесу, проведення роз'яснювальної компанії серед населення і знову є таки відновлення довіри населення до органів державної влади, управління, правоохоронних органів й судів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки : закон України від 14.10.2014 № 1699-VII - Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1699-18/page>.

2. Про запобігання корупції : закон України від 14.10.2014 № 1700-VII - Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.